

Aan de Commissie Integriteit van Waterschap Limburg

datum 9 april 2021
uw kenmerk
zaaknr. 2020-Z3658
documentnr. 2021-D28968
onderwerp Conceptadvies casus 'Grondtransacties Loobeekdal'

Geachte commissie,

De afgelopen maanden heeft u veel werk verzet om te komen tot oordeelsvorming en aanbevelingen in de kwestie rond het functioneren van Waterschap Limburg en het voormalige Waterschap Peel en Maasvallei in het dossier 'Grondtransacties Loobeekdal'. Ik ben u dankbaar voor alle inspanningen die u daarin verricht en het resultaat dat geleverd is in de vorm van een conceptadvies. Graag leg ik u een aantal punten voor ter overweging.

Terugblik

Op 15 januari 2021 heb ik naar aanleiding van krantenartikelen een integriteitsmelding gedaan met betrekking tot grondtransacties in het Loobeekdal, waarbij ik u heb verzocht onderzoek te doen naar het handelen van Waterschap Limburg en haar rechtsvoorganger in dit dossier.

Procedure

Na mijn onderzoeksvraag aan uw commissie hebben wij ons gerealiseerd dat het door het algemeen bestuur van het waterschap op 13 maart 2019 vastgestelde 'Protocol begeleiding integriteitsonderzoeken Waterschap Limburg 2019' niet voor een dergelijke onderzoeksvraag is geschreven en dat daarmee ook de vastgestelde procedure hier niet expliciet in voorzag. Ik heb op 28 januari 2021 in overleg met de fractievoorzitters en met advisering door integriteitsdeskundige mr.dr. B.J.P.G. Roozendaal van onze huisadvocaat AKD een voorstel gedaan tot aanscherping en verduidelijking van het geldende protocol.

Conform dit aangescherpte protocol is uw conceptadvies ongewijzigd en integraal voorgelegd aan het dagelijks bestuur, met het verzoek mij hierover te adviseren. Het advies/de aanbevelingen van het dagelijks bestuur is bijgevoegd. Tevens heb ik advies gevraagd aan mr.dr. B.J.P.G. Roozendaal, onder andere gericht op het punt van afstemming met de gemeente. Ook het advies van mr. Roozendaal voeg ik als bijlage toe aan deze brief.

Reactie

Mijn reactie op uw conceptadvies gaat in op vier punten die overeenkomen met de aanbevelingen van mijn dagelijks bestuur, te weten:

- de structuur van het advies;
- de gelaagdheid van de functies;
- de aanbevelingen;
- AVG/WOB aspecten.

Structuur

Uw advies wint aan kracht wanneer u de vier onderzoeksvragen en de antwoorden daarop aan elkaar koppelt. Daarbinnen zou u een onderscheid kunnen maken tussen de 'vraag', 'geconstateerde feiten bij de vraag' en 'conclusie met betrekking tot deze vraag'. Op deze wijze kunnen de antwoorden op de vier onderzoeksvragen op een gestructureerde en overzichtelijke manier over het voetlicht gebracht worden. Uiteindelijk monden die uit in een totaaloordeel en uw aanbevelingen naar de toekomst.

Gelaagdheid van functies

Over de invulling van onderzoeksvraag 3 hebben wij in de periode 25-28 januari een mailwisseling gehad. Hierin heb ik u op verzoek van de fractievoorzitters gevraagd om ook in te gaan op integriteitsaspecten die aan de orde kunnen zijn bij 'de betrokken ambtenaren en bestuurders'. Ik verzoek u dan ook om hierbij een onderscheid te maken tussen de waarnemend dijkgraaf, de secretaris-directeur, het dagelijks bestuur en de ambtelijke organisatie als geheel. Eenzelfde verzoek heb ik ten aanzien van het waterschapsbestuur van WL. Ook hier helpt de structuur van 'vraag', 'geconstateerde feiten' en 'conclusie'.

Aanbevelingen

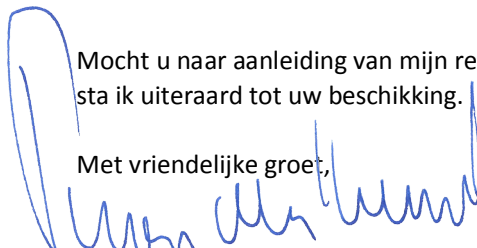
Voor wat betreft de aanbevelingen zou ik u, in het verlengde van de hierboven genoemde punten, willen verzoeken om deze verder aan te vullen. Door deze op een gestructureerde wijze te onderbouwen en toe te spitsen, kunnen deze ook aan kracht winnen.

Tot slot

Zoals ik hierboven reeds eerder heb aangegeven, ben ik dankbaar voor het resultaat van uw inzet, uw analyse en uw advies. Door de aangegeven punten te verwerken in uw advies, wint uw advies aan kracht en vormt het zo een belangrijke basis voor mij, het bestuur en de organisatie als geheel om te leren van deze casus en actief met verbeteringen aan de slag te gaan.

Mocht u naar aanleiding van mijn reactie vragen hebben of is een nadere toelichting wenselijk, dan sta ik uiteraard tot uw beschikking.

Met vriendelijke groet,

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck
dijkgraaf

**BEHOORT BIJ AGENDAPUNT 18 VAN NIET OPENBARE BESLUITENLIJST VERGADERING DAGELIJKS
BESTUUR 30 MAART 2021 (2021-D25892)**

ADVIES AAN DIJKGRAAF VOOR REACTIE RICHTING INTEGRITEITSCOMMISSIE

De commissie licht haar bevindingen kort toe. Vanuit het DB worden de volgende toelichtende vragen aan de commissie gesteld (*antwoorden commissie zijn cursief toegevoegd*):

- Feitelijke onjuistheid in het rapport van Hoffmann betreft de fusiedatum van het waterschap, namelijk 1 januari 2017 in plaats van 1 februari 2017;
- Is het stuk getoetst op de AVG?
Rapportage Hoffmann: werk is AVG-proof, maar bij publicatie vervalt de verantwoordelijkheid vanuit Hoffmann; als feitenrelaas openbaar gemaakt moet worden, moet er een AVG-slag worden gemaakt, ook ten aanzien van tekstdelen die herleidbaar zijn naar ambtenaren.
- Is het stuk juridisch getoetst op consequenties van bepaalde opmerkingen?
Het is aan het waterschap om nog een juridische toets uit te voeren op de consequenties. Commissie biedt onderzoek en advies aan aan het waterschap, het waterschap kan een en ander daarna zelf al dan niet openbaar maken.
- In het concept staat op pagina 3 beneden een passage die mogelijk niet klopt: "In opdracht van de integriteitscommissie ... tevens ambtsdrager is". Is het correct dat er bij een transactie met een eigen bestuurder een aparte procedure aanwezig is en dat daarmee ambtsdrager gepreciseerd moet worden?
Vervangen door ambtsdrager in een ander bestuursorgaan ter verduidelijking.
- Bijlage 12 Feitenrelaas: situatie juni 2019: er was wel een koopovereenkomst maar die kon nog ontbonden worden; er lag een nieuwe eisenlijst en een nieuw grondbeheer en meer gronden. Feitelijk is toen door de heer Frenken gemeld dat het waterschap de overeenkomst zou ontbinden op het moment dat de extra eisen niet van tafel gingen. Wat is de reden dat de commissie dit niet in haar advies heeft opgenomen?
Commissie is ervan overtuigd dat WL op juiste wijze gehandeld heeft, er is zeker geen sprake van zwakke knieën geweest.
- Is het correct dat de integriteitscommissie adviseert om alleen het advies te publiceren en niet het feitenrelaas van Hoffmann?
Het advies van de commissie is niet persoonsgericht geweest. Heeft het waterschap als entiteit correct geopereerd.
- Heeft er hoor en wederhoor plaatsgevonden bij de betrokkenen?
De integriteitscommissie heeft niet meer gesproken met de betrokkenen en heeft het feitenrelaas of advies niet meer voorgelegd aan de betrokkenen. De gespreksverslagen zijn voorgelegd aan de betrokkenen en de definitieve verslagen zijn ondertekend voor akkoord.

De DB-leden geven de volgende adviezen mee aan de dijkgraaf aangaande het advies van de integriteitscommissie:

- Het rapport heeft een groot aantal aannames bevestigd. Het is zoals het is, het advies is steekhoudend. Het is nu vooral zorg om alsnog de zaken goed in de vingers krijgen. We moeten

- het waterschap gunnen om niet meer in deze situatie terecht te komen; breng het stuk vooral naar het AB.
- De structuur van het advies is ingewikkeld. De antwoorden op de vier vragen zijn door de tekst verstrooid. Een duidelijker structuur helpt om het advies beter te begrijpen.
 - Belangrijk is dat er geen afwijkende financiële afspraken zijn gemaakt.
 - Er wordt gesproken over de 'schijn' van achterkamertjes en vriendjespolitiek; die woorden maken het advies gecompliceerd, de schijn van wordt dan anders uitgelegd.
 - Het advies gaat in op de wnd. dijkgraaf, maar gaat niet in op de rol van DB en SD ten tijde van de overeenkomst; is het logisch dat dat onderscheid wordt gemaakt, zouden alle drie niet moeten worden belicht in het oordeel? En wordt daarmee vraag 3 nu niet te beperkt beantwoord?
 - De toelichting van de voorzitter van de commissie helpt. Wat in het advies staat is niet voldoende helder. Wat bedoelt men? Als er geen beleidskader is zal ze ook een beeld moeten hebben, nu lijken het alleen constatering. Als 4-ogenprincipe gangbaar is mogen de aanbevelingen explicieter zijn.
 - Wat in het rapport terug te lezen is, moet er zo niet in. Rapport zo omvormen dat medewerkers beschermd worden.
 - Advies dusdanig laten schrijven dat het feitenrelaas dusdanig verwerkt in het advies is dat er geen feitenrelaas nodig is en tegelijkertijd de vertrouwelijkheid te borgen.
 - Is de oorzaak van tijdsdruk wel een terecht argument?
 - De grens is steeds een stukje verschoven, verder van het WL-belang; er is in 2016 al zo veel weggegeven, dat het nu bijna ondoenlijk is om nog zaken te doen; integriteit is groter dan alleen financiën.
 - De schijn van is geen verzwakking van het rapport, het geeft aan dat er te weinig is vastgelegd en dat er gebruik moet worden gemaakt van "horen van".
 - Binnen hele DB was relatie voorzitter – Loonen bekend; is het dan logisch om dat op die manier te verwoorden?
 - De gespreksverslagen zijn ter accordering voorgelegd aan de geïnterviewden. Is het feitenrelaas ook aan hen voorgelegd?

Concluderend zijn er vier hoofdlijnen aangaande het advies:

- Maak de structuur inzichtelijker, koppel vragen antwoorden.
- Het waterschap bestaat uit meerdere lagen in de organisatie, dus ga in ieder geval in op rol wnd. dijkgraaf, DB en SD.
- Maak aanbevelingen waar mogelijk explicieter.
- Hou rekening met AVG en WOB.

Volgende week gaat het DB met elkaar in gesprek om een verdiepingsslag maken in vervolg en openbaarheid van stukken.

Vastgesteld in de vergadering van het dagelijks bestuur van 6 april 2021

De secretaris-directeur,
ir. E.J.M. Keulers MMO

Bijlage 2 bij brief van de dijkgraaf van 9 april 2021 inzake conceptadvies casus Grondtransacties Loobeekdal betreft een vertrouwelijk memo, gericht aan de dijkgraaf, bevattende persoonlijke beleidsopvattingen van onze juridisch adviseur.
Dit memo is niet openbaar, gelet op artikel 10 en 11 van Wob.